

Intuicyjne mapy
Atrakcje turystyczne
Informacje praktyczne

BARCELONA

i Costa Brava

Magdalena Binkowska

Intuicyjne mapy
Atrakcje turystyczne
Informacje praktyczne

BARCELONA

i Costa Brava

Tekst: **Magdalena Binkowska**

Redakcja: **zespół wydawnictwa SBM**

Korekta: **Katarzyna Ziola-Zemczak**

Mapy: **AMART Media**

Projekt okładki i makiety: **Paweł Panczakiewicz/PANCZAKIEWICZ ART.DESIGN**

Skład: **PANCZAKIEWICZ ART.DESIGN – www.panczakiewicz.pl**

Zdjęcia na okładce:

Front: Shutterstock.com: © Luciano Mortula (16); @travelper; Tyl: Fotolia.com: © camphotographie; @matthi; Skrzydzelka: Fotolia.com: © MasterLu; Shutterstock.com: © Alexa Catala, © guentermanaus, © Valerie Potapova, © Pavel Kirichenko, © Neirfy, © Prometheus72, Wikimedia.org: © Andrew (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Via Barcelona Casa Milà.JPG, © Daniel CULSAN (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Juin 2009 062.jpg, © Jordi domenech (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Palau de la Música Catalana, mosaic de fotos.jpg

Zdjęcia:

Fotolia.com: © full image (9); © Luciano Mortula (16); © 86267155 (22); © Fulcanelli (23d); © Gusev Mikhail Evgenievich (37); © Maxisport (81g); © Einur (88 gg.); © Andrey Burmakin (89gg); © fotobeam.de (109g); © Andreas (116); © Reicher (120 – nr 10); © SLDijs (123); **Shutterstock.com:** © Luciano Mortula (1g); © travelper (1d); @marlee (4); @bejin (5); © Veniamin Kraskov (6); © Anibal Trejo (10d, 48s, 84, 118, 126); © BigKnel (10g) © Any (11d); © Oscar Garriga Estrada (11g); © Sergey Kelin (12); © nito (13, 28d, 36 – nr 1 i 6, 39, 50 – nr 5, 56, 62 – nr 6, 86g, 106 – nr 9, 114, 117); © Palabra (14, 36 – nr 7); © Natursports (15d, 26, 98); © Philip Lange (15g, 40d, 42, 45, 120 – nr 8); © Semen Livodoev (17); © Patrick Poendl (18g); © Irina Papoyan (19); © Toniflah (20d, 64, 110); © Maxisport (20g, 25, 120 – nr 9); © Scirocco340 (21g); © joanarno (23g); © esmo (24); © Mikhail Zahranichny (275f, 72f, 72s, 73); © Irafael (28g); © Robyn Mackenzie (29d); © marlook (29dpp); © Ivonne Wierink (30); © Verock (31); © Mihai-Bogdan Lazar (35, 57g); © Tupungato (36 – nr 4, 48p, 78s, 120 – nr 7); © Vladimir Melnik (36 – nr 8, 89p); © dymon (36 – nr 9); © Aleksandar Todrovic (43g, 47); © r.nagy (44, 67); © Luciano Mortula (48g); © peresanz (50 – nr 1, 51, 130 – nr 9); © guentermanaus (50 – nr 2, 3); © VLAAD55 (50 – nr 10, 55g); © Boris Stroujko (54); © Andrea Catenaro (55d); © matthi (60d); © Andrea Seemann (60gs, 151d); © Only Fabrizio (62 – nr 1); © Armando Lometti (62 – nr 2); © ziggysofi (62 – nr 3); © Isa Fernandez Fernandez (62 – nr 4, 80d, 90 – nr 9); © stocker1970 (62 – nr 7, 70d); © a3photo (62 – nr 8); © Prozheta72 (62 – nr 10); © Iornet (65d, 87l); © Vinicius Tupinamba (65g, 72p); © Valerie Potapova (66g, 107, 120 – nr 4); © Pavel Kirichenko (66d); © Ais Georghie Leonte (68, 74 – nr 4); © hauhu (69d); © jo Crebbin (70p); © Regien Paassen (70g); © Paul. Brighton (74 – nr 2); © Jan van der Hoeven (74 – nr 3); © holbox (74 – nr 5); © Marina99 (74 – nr 9); © Jan Willem van Hofwegen (75); © gary718 (78); © luigi nifos (80g) © Luciano Mortula (82); © Gianna 983; © Vory Frenklach (85d); © Nanisimova (85g, 120 – nr 9, 127d, 133); © KarSol (86d, 99g); © oillrig (88gg); © Neiron Photo (88d); © HLPhoto (89g); © mario (89d); © Alexa Catala (90 – nr 3); © Pavel Kirichenko (90 – nr 5); © Brandon Bourdages (90 – nr 6); © Anky (90 – nr 8); © Luciano Mortula (91); © Chantal de Brujine (94); © piotrwiz (97d); © Palabra (97g); © Aleksandar Todrovic (101g); © Yefim Bam 9101d); © Nestor Noci (102g); © Andreas Juergensmeier (102d, 106 – nr 3); © Matteo Cozzi (103p); © Anna Bogush (103s); © Christian Bertrand (103p); © Alexander Inglessi (104gg); © Christian Bertrand (105g); © Geka (105d); © Mr (106 – nr 4); © Daniel Loretto (106 – nr 10); © mexrix (109d); © rutophoto (111); © Ventura (113); © Jo Chambers (115g); © argam123456 (118p); © Christian Bertrand (119g); © ksl (119d); © Soldovnikova Elena (120 – nr 6); © fototechnik (124); © Renata Sedmakova (127g); © Thomas Pitterle (128); © Neirfy (130 – nr 1); © Borodaev (130 – nr 2); © marlee (130 – nr 4); © Karel Gallas (130 – nr 10); © alexsaledo (130 – nr 3 i 5, 137); © Marques (130 – nr 6, 143); © Valery Bareta (131); © Santi Rodriguez (134); © Phant (135, 139); © Vladimir Sazonov (138); © Digoarp (140); © marlee (141); © Trazos sobre Papel (142); © Jean Morrison (145); © yvon52 (148g); © asife (150d); © kubais (150g); © HamsterMan (151g); **Wikimedia.org:** © Amadálvarez (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Arnau-xemenia-hotelespana.jpg (120); © Rotatobert (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Barcelona.Font.Canaletes.jpg (36 – nr 2); © Josep Renalias (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File:Palau_de_la_Virreina.jpg (36 – nr 3); © Seth Lemmons (CC BY 2.0) i Wikimedia.org.../File: Façana Palau Guell-Barcelona.Catalunya.jpg (36 – nr 10); © Enfo (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: 025_Palau_de_la_Virreina.jpg (41g); © José Luis Filpo Cabana (CC BY 3.0) i Wikimedia.org/wiki/File:Plaza del Rey, Barcelona.jpg (50 – nr 6, 58); © Guillem F-H (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Sala de las flores, de cloaca.jpg (50 – nr 7); © ESAGED1267767 (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: ADB 004.jpg (53g); © AndriySadnykiv (CC BY-SA 3.0 ES) i Wikimedia.org.../File: Casa de l'Arxiduc, 1.jpg (53d); © Enfo (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: 199 Església de Sant Just.jpg (57d); © Chumchum14 (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Torah_from_Barcelona_Synagogue.JPG (58); © Wistula (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Barcelona Barni Gòtic IMG 1510.JPG (60l); © Yearofrothdragon (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Puig i Cadafalch, Casa Martí, 4Gats, Barcelona. Entrada.JPG (60p); © Paul Hermans (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Tunnelaquarium, 14-05-2009, 15-54-09.JPG (62 – nr 5); © Jordiferrer (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../Aquarium Barcelona - building.JPG (69g); © Puigalder (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../Archivo: Carrer Montcada1- Barcelona (Catalonia).jpg (74 – nr 1); © Sergi Larriga (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: 050529 Barcelona 031.jpg (74 – nr 10); © Amadálvarez (CC BY 3.0) i Wikimedia.org.../File: DIM PalaudelaMúsica 6345.jpg (79g); © Tamorlan (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Moldes para tabletas chocolate.jpg (79d); © Kippelboy (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Museu Barber Mueller- carrer montcada.JPG (81d); © Elemaki (CC BY 3.0) i Wikimedia.org.../File: TapasenBarcelona.JPG (87p); © Andrew (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Via Barcelona Casa Milà.JPG (90 – nr 1); © 1997 (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: MHC Museu Història Catalunya Barcelona.JPG (90 – nr 2); © 1997 (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Mosaic's Romans de Sària.JPG (90 – nr 4); © Kippelboy (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Ruta del Modernisme.jpg (90 – nr 7); © Kwong Yee Cheng (CC BY-SA 2.0) i Wikimedia.org/wiki/File: Casal.LeoMorera-FULL.jpg (90 – nr 10, 93); © Fundacion Francisco Godia (CC BY 3.0) i Wikimedia.org.../File: Escalera godia.jpg (95d); © Yearofrothdragon (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Domènec i Montaner.Casa.Fuster.1.Barcelona.JPG (104d); © Klearchos Kapoutsis (CC BY 2.0) i Wikimedia.org.../File: A_Square_in_Baercelona.jpg (106 – nr 1); © Kippelboy (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Fundació Joan Miró outdoors view.JPG 9126 – nr 2); © Josep Aznar (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Teatre Grec.jpg (126 – nr 6); © Cnaan (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Palacio Agricultura.jpg (106 – nr 7); © Katonams (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Barcelona Olympic Stadium.jpg (106 – nr 8); © Josep Aznar (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Archivo:Teatre Grec.jpg (106 – nr 6); © Amadálvarez (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: PobleEspanyol-BCN-4864.jpg (112); © Tomàs Pàv (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: JuanMiró4.jpg (115d); © Julia (CC BY-SA 2.0) i Wikimedia.org.../Barcelona Nou Camp Museum.jpg (120 – nr 1); © 1997 (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org/wiki/File: CosmoCaixa_Museu_Barcelona.JPG (120 – nr 3); © MARIA ROSA FERRE (CC BY-SA 2.0) i Wikimedia.org/wiki/File: Pavellons de la Finca Güell (Barcelona) - 2.jpg (120 – nr 5); © Jose Gonçalves (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: PobleT_Monastery.jpg (121); © SBA73 (CC BY-SA 2.0) i Wikimedia.org.../File: Pavellons de la Finca Güell (Barcelona) - 1.jpg (125); © Jojan (CC BY 3.0) i Wikimedia.org.../File: Barcelona 330.JPG (129l); © Boutique Hotel (CC BY-SA 3.0) i Awards i Wikimedia.org.../File: ABAC Hotel blended.png (129p); © Gordito1869 (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Aiguamolls 15.jpg (130 – nr 7); © Taco Witte (CC BY 2.0) i Wikimedia.org.../File: Dall Museum in Figueres.jpg (130 – nr 8); © MolinenVolador (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Vista aèria del Castell de Sant Ferran de Figueres 2.jpg (147); © Josep Renalias (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Peratallada_nit.JPG (149p); © Gordito1869 (CC BY-SA 3.0) i Wikimedia.org.../File: Escala Còbia 1.JPG (149g); Public domain: 40g

Wydanie I

© Copyright for the text, cover and layout by Wydawnictwo SBM Sp. z o.o.

Warszawa 2013

Wydawnictwo SBM Sp. z o.o.

ul. Sułkowskiego 2/2,

01-602 Warszawa

www.WYDAWNICTWO-SBM.pl

SPIS TREŚCI

Historia	5	Sant Pere	77	Północne dzielnice	121
Święta, imprezy i festiwale	9	Palau de la Música		Les Corts	123
Kultura i sztuka ...	13	Catalana	77	Camp Nou i Museu	
Religia	17	Museu de la Xocolata ..	79	del Futbol	
Stynni ludzie	19	Mercat de Santa		Club Barcelona	123
Geografia	22	Caterina	79	Pedralbe	124
Sport	25	Carrer De Montcada ..	81	Palau Reial	
Kuchnia	27	El Born	82	de Pedralbes	124
Zakupy	30	Santa Maria Del Mar ..	82	Monestir de Santa	
Informator	32	La Llotja i okolice	84	Maria de Pedralbes ..	125
Słowniczek	34	Parc de la Ciutadella		Tibidabo	126
		i okolice	84	Cosmocaixa	126
		① Informacje		Temple Expiatori	
		turystyczne	87	Del Sagrat Cor	127
Rambla i El Raval	37	L'Eixample i Gràcia	91	Parc D'atraccions	128
Plaça de Catalunya ..	39	L'Eixample	93	① Informacje	
Rambla	40	Wokół Passeig		turystyczne	129
El Raval	45	de Gràcia	93	Costa Brava ..	131
Centre De Cultura		Illa de la Discòrdia ..	93	Girona	133
Contemporània		Fundació Francisco ..		Catedral de Santa	
de Barcelona (CCCB) ..	45	Godia	95	Maria	134
Museu Āart		Fundació Antoni		Sant Feliu	135
Contemporani de		Tàpies	95	Banyš Arabs	135
Barcelona (MACBA) ..	45	Museu Egipcj		Museu	
Antic Hospital		de Barcelona	96	d'Arqueològia	135
de la Santa Creu	46	Museu del		Okolice girony	136
Rambla de Raval		Modernisme		La Selva	136
i Sant Pau Del Camp ..	46	Català (Mmcat)	96	Blanes	136
Palau Güell	47	Casa Milà	96	Lloret de Mar	136
① Informacje		Sagrada Família	98	Tossa de Mar	138
turystyczne	48	Hospital de la Santa		Baix Empordà	139
Barri Gòtic	51	Creu i De Sant Pau	99	Sant Feliu de Guíxols ..	
Katedra i okolice	53	Gràcia	99	i Platja D'aro	139
Plaça de Sant Jaume ..		Parc Güell	101	Palamós	140
i okolice	56	① Informacje		Calella de Palafrugell	
Plaça del rei		turystyczne	103	i Palafrugell	141
i okolice	58	Montjuïc	107	Begur	142
Plaça Sant Josep Oriol		Plaça D'espanya		Pals	142
i Plaça del Pi	59	i okolice	109	La Bisbal D'empordà ..	
① Informacje		Caixaforum	110	i okolice	142
turystyczne	60	Poble Espanyol	112	Torroella de Montgrí ..	143
Nabrzeże, Barceloneta i okolice	63	Font Mágica, Palau		L'estartit i Illes Medes ..	143
Nabrzeże	65	Nacional i Mnac	112	Alt Empordà	144
Pomnik Kolumba	65	Anella Olímpica		Golf de Roses	144
Drassanes	66	i Palau Sant Jordi	113	Figueres	145
Port Vell	67	Nou Jardí Botànic	114	Cadaqués	
Barceloneta	69	Fundació Joan Miró ..	115	i Port Lligat	147
Port Olímpic	71	Museu Etnològic		Cap de Creus	148
① Informacje		i Museu D'arqueologia		Llança i Portbou	148
turystyczne	72	de Catalunya	116	① Informacje	
La Ribera i okolice	75	Ciutat Del Teatre	116	turystyczne	149
		Castell de Montjuïc ..	116	Indeks	160
		① Informacje			
		turystyczne	118		

Barcelona i Costa Brava

Barcelona i Costa Brava to cel letnich wypraw wielu turystów, również z Polski. W ciągu zaledwie dwóch tygodni urlopu można tutaj odpocząć jak nigdzie indziej: poczuć atmosferę historycznej stolicy Katalonii z pięknymi zabytkami, poopalać się na którejś z licznych plaż Costa Brava, odwiedzić parę rybackich wiosek z wyjątkową atmosferą, zwiedzić średniowieczne miasteczka, gdzie czas się zatrzymał, spróbować doskonałej miejscowej kuchni i wina, wziąć udział w fiescie, nauczyć się tańczyć *sardane*... Wybór atrakcji jest nieskończony.

Plaża na Costa Brava

Historia

Historia Barcelony (i całej Katalonii) jest długa i skomplikowana. Wiadomo, że swoje osady zakładali tutaj Iberowie, Grecy, Kartagińczycy i Rzymianie. Przed przybyciem tych ostatnich około 218 r. p.n.e. istniała tutaj iberyjska osada Barkeno. Za Rzymian osiedle (garnizon) nosiło nazwę Barcino i mogło się poszczycić świątynią ku czci Jowisza, forum i grubymi murami, które miały je chronić przed najeźdźcami. Oktawian August, pierwszy rzymski cesarz, nadał mu nazwę Julia Augusta Favencia Paterna Barcino.

W 476 r. do dzisiejszej Barcelony dotarli Wizygoci, a w VIII stuleciu Hiszpania i Barcelona (713) dostały się pod władzę Maurów, którzy wyparli Wizygotów z Półwyspu Iberyjskiego. Ci również docenili potencjał ośrodka i zaczęli jego rozbudowę, aż do czasu, gdy w 801 r. Ludwik I Pobożny, król Franków, zajął miasto, które zaczęło się rozwijać jako port. Na ziemiach katalońskich powstała wówczas podzielona na niewielkie hrabstwa Marchia Hiszpańska (Marca Hispanica, VIII i IX w.). W 878 r. Wilfridowi Włochatemu udało się zjednoczyć kilka północno-wschodnich hrabstw – stały się one załącznikiem Katalonii, a władca ogłosił się pierwszym hrabią Barcelony i założył dynastię, która przez wiele stuleci z powodzeniem rządziła krajem. W 985 r. na miasto najechał Almanzor, wezyr Kordoby, którego wojska zniszczyły wiele najważniejszych budowli.

Po sześciu miesiącach Frankom udało się go wypędzić.

Barcelona szybko się podniosła i zaczęła rosnąć w siłę: stała się najważniejszym hrabstwem wchodzącym w skład dawnej Marchii Hiszpańskiej. W 1137 r. Berenguer IV ożenił się z dziedziczką tronu Aragonii, a miasto zostało wybrane na stolicę połączonych prowincji. W 1225 r. nastąpił rząd Jaume I (Jakuba I Zdobywcy), który zaanektował m.in. Majorkę,

Pomnik hrabiego Ramona Berenguera IV

Widok na wzgórze Montjuïc

Minorkę i Ibizę, powiększając swój obszar wpływów. Zaczęły wtedy powstawać najważniejsze budowle, m.in. katedra, liczne kościoły i instytucje użyteczności publicznej.

W 1249 r. miastem zaczęła rządzić rada miejska, późniejsza Rada Stu (Consell de Cents). 30 lat później, w 1283 r., powstały Katalońskie Korcety (Corts Catalanes) – parlament, w skład którego wchodził duchowni i bogaci obywatele miasta. Ośrodek ciągle prężnie się rozwijał, a pieniądze było coraz więcej. Powstały drogi, stocznie oraz nowe mury. W 1348 r. barcelończyków zdziesiątkowała dżuma, która trafiła do miasta za pośrednictwem statku, który przyplłynął z Francji. Dobra passa została przełamana. W 1469 r. Aragonia i Kastylija zostały połączone unią personalną, co bardzo osłabiło pozycję Katalonii. Po zaślubinach Izabeli I Kastylijskiej z Ferdynandem II Aragońskim zaczęła tracić wpływ (dążyli do

zjednoczenia i umocnienia rozproszonej Hiszpanii). W 1442 r. władcy powitali na barcelońskim nabrzeżu Krzysztofa Kolumba.

Po wybuchłym w 1640 r. powstaniu przeciw władzy centralnej, zwanym buntem żeńców (Guerra dels Segadors), król Hiszpanii Filip IV Habsburg ograniczył niepokornej Katalonii prawa autonomiczne. W 1701 r. rozpoczęła się wojna o hiszpańską sukcesję. W 1714 r. Filip V Burbon zajął miasto i wkrótce zlikwidował Generalitat oraz Radę Stu. Jego następcą, Karol III Burbon, zabronił używania języka katalońskiego w urzędach, oficjalnych pismach i szkołach. Na szczęście wprowadzony za czasów Filipa II zakaz handlu między Katalonią a koloniami w Ameryce Łacińskiej został zniesiony i miasto znów zaczęło kwitnąć.

Wojny napoleońskie przyniosły Hiszpanii wiele szkód – w Barcelonie

wybuchło powstanie przeciwko Napoleonowi (w 1808 r. jego wojska dokonały w mieście wielu niszczycielskich aktów), zniszczono klasztor Montserrat i odcięto od świata Gironę. Gdy miasto w końcu dostało kolejny bodziec do rozwoju, postanowiono rozebrać mury, a w połowie XIX w. zdecydowano o zbudowaniu nowej wspaniałej dzielnicy: L'Eixample (prace ruszyły w 1860 r.). W 1888 r. odbyła się w mieście pierwsza wystawa światowa.

Na początku XX w. liczba mieszkańców wzrosła niemal dwukrotnie. Animoszje społeczne również stawały się większe. W 1923 r. generał Miguel Primo de Rivera dopuścił się zamachu stanu. Jego rządy w Hiszpanii trwały do 1930 r. W tym czasie autonomia Katalonii została znacznie ograniczona. W 1929 r. w Barcelonie odbyła się kolejna wystawa światowa – na Montjuïc powstało wówczas wiele nowych budowli, a miasto stało się jeszcze piękniejsze.

Po upadku dyktatury de Ribery Katalonia zyskała autonomię potwierdzoną przez Madryt. W 1936 r. rozpoczęła się krwawa wojna domowa między republikańskim rządem a poplecznikami generała Franco. Gdy jego wojska weszły do miasta, sytuacja diametralnie się zmieniła. Oficjalnie Katalończycy nie mogli już mówić w swoim języku i akcentować przynależności narodowej; zakaz obejmował również wywieszanie flag. W 1939 r. wojna domowa dobiegła końca; rozpoczęły się lata dyktatury generała, najczarniejszy okres w hiszpańskiej historii. Choć minęło już sporo czasu,

rany ciągle są świeże. Prezydent Katalonii, Lluís Companys i Jover, został stracony w 1940 r. na Montjuïc. Do miasta przesiedlono wielu Andaluzczyków, którzy mieli rozsadzić katalońską Barcelonę od środka. Rozpoczęła się masowa emigracja; ci, którzy głosili poglądy niewygodne dla reżimu, trafili do obozów koncentracyjnych. Tysiące straciło życie.

Tymczasem w latach 50. XX w. na Costa Brava zaczęli przyjeżdżać pierwsi turyści. Miasteczka i osady powoli zaczęły się zamieniać w letniska, popularne do dziś dzień, również wśród turystów z Polski.

Gdy generał Franco zmarł w 1975 r., na hiszpańskim tronie zasiadł król Juan Carlos I. Trzy lata później kraj zyskał nową konstytucję. Katalonia znów mogła się cieszyć częściową autonomią, a w 1978 r. zyskała status wspólnoty autonomicznej.

W 1986 r. Barcelona została wybrana na gospodarza letniej olimpiady w 1992 r. i zaczęła zmieniać swój wizerunek. Zaniedbane dzielnice zostały poddane rewitalizacji, powstała infrastruktura sportowa. Inwestycje pochłonęły prawie 2 miliardy dolarów.

W 2003 r. utworzono pierwszy od czasów wojny domowej lewicowy rząd Katalonii, a trzy lata później kataloński parlament uchwalił poszerzenie autonomii. W 2012 r., w czasie wielkiego kryzysu dławiącego Hiszpanię, Katalończycy kilka razy wychodzili na ulicę, żądając odłączenia się od zadłużonego kraju. 11 września 2012 r. odbył się wielki marsz pod hasłem „Katalonia – nowe państwo w Europie”, którego nie poparła tylko

opowiadająca się przeciwko separatyzmowi Partia Ludowa. Mieszkańcy nie chcą oddawać pieniędzy do wspólnej kasy; chcą szkolnictwa na wysokim poziomie i zysków z gospodarki, ale rząd hiszpański nie zamierza się na to zgodzić.

W listopadzie 2012 r. kolejne przedterminowe wybory wygrała wspierająca separatyzm Konwergencja i Związek (CiU), zdobywając 50 miejsc w regionalnym parlamencie, który liczy 135 posłów. Frekwencja wyniosła 68%.

WAŻNE WYDARZENIA

- **700 p.n.e.–300 n.e.** W miejscu dzisiejszej Barcelony powstają osady iberyjska, grecka, kartagińska i rzymska.
- **476** Najazd Wizygotów.
- **713** Wizygotów wypierają z miasta Maurowie.
- **801** Ludwik Pobożny, król Franków, wkracza do miasta.
- **VIII i IX w.** Marchia Hiszpańska; rządy Wilfrida Włochatego, pierwszego hrabiego Barcelony.
- **985** Najazd Almanzora, wezyra Kordoby.
- **1137** Połączenie Katalonii i Aragonii przez małżeństwo; Barcelona zostaje stolicą i najważniejszym miastem.
- **1225** Początek rządów Jaume I, który rozpoczyna ekspansję. W Barcelonie zaczynają powstawać ważne budowle, m.in. katedra.
- **1249** Powołanie rady miejskiej, późniejszej Rady Stu (Consell de Cents).
- **1283** Powstają Corts Catalanes, Katalońskie Kortezy.
- **1348** Barcelończyków dziesiątkuje dżuma.
- **1469** Aragonia i Kastylia przystępują do unii personalnej; Katalonia traci część wpływów.
- **1442** Ferdynand II Aragoński i Izabela I Kastylijska witają na barcelońskim nabrzeżu Krzysztofa Kolumba.
- **1640** Guerra dels Segadors, bunt żeńców.
- **1714** Filip V Burbon zajmuje miasto.
- **1808** Wojska napoleońskie sięgają zniszczenie w Barcelonie.
- **1860** Zaczyna się budowa dzielnicy L'Eixample.
- **1888** W Barcelonie odbywa się wystawa światowa.
- **1923** Początek siedmioletniej dyktatury Prima de Riveri.
- **1929** Wystawa światowa; rozbudowa Montjuïc i okolic.
- **1931** Katalonia zyskuje autonomię potwierdzoną przez Madryt.
- **1936–1939** Wojna domowa; generał Franco wprowadza obostrzenia: zakazuje katalońskiego języka i kultywowania tradycji.
- **1975** Juan Carlos I zasiada na hiszpańskim tronie.
- **1978** Katalonia zyskuje status republiki autonomicznej.
- **1992** Letnia olimpiada w mieście.
- **2003** Konstytuuje się pierwszy od czasów wojny domowej lewicowy rząd Katalonii.
- **2006** Parlament uchwała poszerzenie katalońskiej autonomii.
- **2012** Coraz wyraźniejsze nastroje separatystyczne; w wyborach triumfuje Konwergencja i Związek (CiU).

Święta, imprezy i festiwale

Katalończycy wykorzystują każdą okazję ku temu, by się spotykać na paradach i świętować, świętować, świętować...

STYCZEŃ

Día de los Reyes Magos (6 stycznia) Tego dnia (wolny od pracy i szkoły) dzieci dostają prezenty. Dzień wcześniej ulicami miasta przechodzi kolorowa parada pod przewodnictwem trzech króli (Cavalcada de Reis), którzy rozdają dzieciakom słodycze.

Pelegrí de Tossa (20–22 styczeń) Tradycyjna pielgrzymka w Tossa de Mar.

Fiesta Major 28 stycznia w Tossa de Mar. Fajerwerki, *sardana* i kiermasze.

LUTY

Festes de Santa Eulàlia (około 12 lutego) Wielkie święto dzieci, nazywane także La Laia, odbywa się na cześć jednej z patronek katalońskiej stolicy. W programie: parady, koncerty *castellars* (ludzkie wieże) i pokazy fajerwerków.

Obchody Wielkiego Tygodnia w Andaluzji

Karnawał Parady przebierańców, koncerty i dobra zabawa. Konieczone trzeba w tym czasie pojechać do Girony.

MARZEC

Semana Santa (marzec lub kwiecień) Obchody Wielkiego Tygodnia są w całej Hiszpanii bardzo huczne; składają się z procesji bractw i wspólnych modłów. W Wielki Piątek o 16.00 wyrusza procesja z barcelońskiego kościoła Sant Agustí (El Raval) do La Seu.

KWIECIEŃ

Día de Sant Jordi (23 kwietnia) Narodowe święto z miłym akcentem – Katalończycy odbarowują się wówczas różami i książkami, które można kupić na straganach w różnych częściach Barcelony (Passeig de Gràcia, Plaża de Saint Jaume, Rambla).

MAJ

Día del Treball (1 maja) Święto Pracy. W Barcelonie pochód zaczyna się formować przy placu przed katedrą.

Temps de Flors W Gironie układa się kwiatowe dywany na cześć wiosny.

Fiesta de la Santa Creu Huczne obchody w Figueres.

CZERWIEC

Verbena/Día de Sant Joan (23/24 czerwca). Pokazy fajerwerków, palenie ognisk (Montjuïc).

Corpus Cristi (Boże Ciało). Obchody w całym mieście uświetniają parady przebierańców – olbrzymów i stworów o wielkich głowach (*capgrossos*) z papier *mâché*. Na dziedzińcu klasztoru katedralnego warto obejrzeć tańczące jajko.

Fiesta Major de Palamós (druga połowa czerwca). *Sardana*, parady, fajerwerki.

LIPIEC

Fiesta de la Virgen del Carmen Święto patronki rybaków (16 lipca), najhuczniej obchodzone w Cadaqués.

Fiesta Major de Lloret de Mar i **Fiesta Major de Lloret de Blanes** (w połowie miesiąca). *Sardana*, *castellers*, pochody.

Procesja podczas Fiesta de la Virgen del Carmen

SIERPIEŃ

Fiesta Major de Gràcia (zwykle drugi tydzień sierpnia). Huczne obchody święta jednej z barcelońskich dzielnic, uświetnione pochodami, pokazami i muzyką.

Obchody Bożego Ciała uświetniają parady przebierańców

Obchody Diada Nacional de Catalunya

Fiesta Major de la Barceloneta

(29 sierpień). Mieszkańcy oddają cześć patronowi, Sant Miquelowi. Huczne imprezy odbywają się m.in. na plaży.

Fiesta Major de Torroella de Montgrí (około 25 sierpnia). Święto miasta z typowymi rozrywkami.

WRZESIEŃ

Diada Nacional de Catalunya

(11 września). Święto narodowe Katalonii obchodzone w rocznicę zajęcia miasta (po 14 miesiącach oblężenia) w 1714 r. przez wojska króla Hiszpanii Filipa V.

La Mercè (24 września, obchody trwają cały tydzień) To największe święto w roku; parady gigantów, fajerwerki, pokazy *castellers* i *sardany*, przedstawienia teatralne i wiele innych atrakcji.

Fiesta Major de Begur (w połowie września).

LISTOPAD

Festival Internacional de Jazz de Barcelona (www.theproject.es). Wspaniałe koncerty najwybitniejszych artystów z całego świata.

GRUDZIEŃ

Nadal (Boże Narodzenie) i **sylwester**. Przed wybiciem północy i początkiem nowego r. Hiszpanie zjadają 12 winogron, odliczając ostatnie 12 sekund starego roku.

Sylwestrowa noc

Casa Batlló projektu Antonia Gaudiego

Kultura i sztuka

Katalońska kultura i sztuka wiążą się z poczuciem tożsamości mieszkańców tej pięknej krainy, którzy na każdym kroku podkreślają, że są osobnym narodem z własną kulturą, językiem i tradycjami. Nieprzebraną składnicą katalońskich dzieł sztuki, nie tylko architektonicznej, jest oczywiście Barcelona. Wśród artystów mocno związanych z prowincją jest oczywiście Antonio Gaudi, geniusz *modernisme*, stylu podkreślającego tożsamość Katalończyków i odrębność Katalonii. Doskonałym sposobem na poznanie najważniejszych dzieł tego nurtu jest wycieczka Ruta del Modernisme, szlakiem poprowadzonym śladem najważniejszych zabytków.

Gaudi to niejedyny artysta związany z Barceloną i Katalonią. Koniecznie trzeba obejrzeć charakterystyczne prace Joana Miró (doskonałe miejsce na poznanie jego sztuki to Fundació Joan Miró), wstąpić do Museu Picasso, gdzie w pięknych pałacowych wnętrzach wystawiono dzieła mistrza, a w Figueres na Costa Brava odwiedzić Teatre-Museu Dalí (artysta mieszkał w tym miasteczku do śmierci w 1989 r.). Wśród młodych twórców pochodzących z Katalonii wyróżniają się m.in. Perejaume i Susana Solano, których prace wystawiało m.in. MACBA.

Barcelona słynie z bogatego życia kulturalnego. W mieście odbywa się wiele wystaw

– o szczegóły należy pytać w biurach informacji turystycznej, a spacerując po Rambli, warto wstąpić do Palau de la Virreina lub Santa Mònica Centre; pracownicy obu placówek dobrze wiedzą, co w trawie piszczy. Koniecznie trzeba odwiedzić doskonale Museu d'Art Contemporani (MACBA), bez wątpienia jedną z najlepszych placówek wystawienniczych w mieście, która gromadzi dzieła młodych katalońskich artystów. Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) to kolejny żelazny punkt programu; jego ekspozycja daje pewne pojęcie o katalońskiej sztuce w różnych

Rzeźba Dona i Ocell Miró

wiekach. Ci, którzy nie lubią spacerów po muzeach, mogą poszukać słynnych rzeźb, które na stałe wpięły się w krajobraz miasta: El Gatto de Botero, Donna i Ocell (Miró), Elogi de l'Aigua (Chillida) i „domki plażowe” (Horn) to zaledwie przykłady.

Wyrazem odrębności Katalończyków jest również ich kultura, którą starają się kultywować przy każdej okazji, szczególnie w trakcie obchodów świąt. Charakterystyczne elementy tych imprez to m.in. ludzkie wieże – *castellers*, które narodziły się w Valls i Terragonie w XVII stuleciu (to tam dziś odbywają się słynne konkursy w ich budowaniu). Członkowie poszczególnych drużyn budują z własnych ciał *castell*, konstrukcję, która

może mieć nawet dziesięć „pięter”. Na samym szczycie staje najmniejszy uczestnik (często dziecko) z czterema palcami wyciągniętymi w stronę nieba. W całej zabawie chodzi przede wszystkim o idee współpracy i zaufania. *Castellers* zakładają jednakowe stroje, których charakterystycznymi elementami są szeroki pas i chustka. Jednym z najważniejszych stowarzyszeń skupiających osoby, którzy się tym trudnią, jest *Castellers de Vilafranca* z miasteczka Vilafranca del Penedès.

Innym ważnym elementem katalońskich świąt są *gegantes* – olbrzymy, ogromne postacie (niektóre mają nawet 4 m wysokości) z drewna i masy papierowej, ubrane w tradycyjne

Budynek MACBA – Muzeum d'Art Contemporani

stroje ludowe lub stroje władców (całkiem niedawno dodano dwie nowe figury, Fryderyka Chopina i George Sand). Paradę *gegantes* koniecznie trzeba zobaczyć!

Narodowy taniec Katalończyków, *sardana*, to również ważna część ich tożsamości i symbol jedności. Można go zobaczyć w wielu miejscach – w Barcelonie *sardanę* tańczy się m.in. na placu przed katedrą w niedziele w południe i w soboty o 18.30, a na Placu Sant Jaume w niedziele wieczorem. Taniec, tak ważny dla Katalończyków, doczekał się nawet kilku

Tancerze *sardany*

Castell – konstrukcja z ludzkich ciał

pomników, m.in. w Lloret de Mar, Calelli i samej w Barcelonie (*Montjuïc*). Tancerze łąpią się za ręce i podnoszą je do góry, formując krąg. W środku kładą torby i siatki. Często przygrywa im *cobla* – kapela 10 instrumentów. Na *sardanę* składają się dwa typy kroków: długie (*llarg*) i krótkie (*court*). Każdy może się przyłączyć do wspólnej zabawy.

Kataloński strój narodowy

Ważnym elementem katalońskiego stroju narodowego jest charakterystyczna czerwona *barretina* – workowate nakrycie głowy, noszone w Katalonii do XIX w. (na niektórych zdjęciach występuje w nim na przykład Salvador Dali). Panowie zakładają białą koszulę, kamizelkę, marynarkę i spodnie do kolan. Na nogi wzuwają buty ze sznurkową podszewką. Strój kobiecy to aksamitna spódnica, jedwabny fartuch i aksamitna chustka na szyi.